

دانشگاه اصفهان

معاونت تحقیقات و فناوری

مرکز نظریه پردازی، نقد و مناظره

آیین نامه

برگزاری کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره در دانشگاه اصفهان

مرکز نظریه پردازی، نقد و مناظره - ۱۳۹۰

مقدمه

ایده های آدمیان تا آن زمان که در چارچوبهای ذهنی آن ها محبوس باشند، به علم و دانشی فراگیر تبدیل نخواهد شد؛ چرا که علم در نقد و پذیرش آن توسط دیگران حاصل می گردد. پس طرح ایده، اندیشه و نظریه در عرصه عمومی و جمع آدمیان ضرورت دارد و بی توجه به این امر مهم تولید و تحولی در علم و اندیشه بشری ممکن نخواهد شد. ایده و نظر در طرح گسترده آن، نقد دیگران و مناظره با آنان به کمال، بلوغ و پختگی می رسد و البته اجلاس هی های نظریه پردازی، نقد و مناظره می توانند بستری مناسب برای این مهم باشند.

در این راستا و در جهت افزایش رونق و نشاط علمی، ایجاد زمینه ارتقای فرهنگ نقد و نوآوری علمی، سنجش کیفی دستاوردهای علمی پژوهشگران و ایجاد بسترهای مناسب برای بهره گیری از این دستاوردها، دانشگاه اصفهان اقدام به راه اندازی مجامع علمی تحت عنوان اجلاس هی های نظریه پردازی، نقد و مناظره (در زمینه علوم انسانی و معارف دینی) طبق ضوابط و مقررات آیین نامه حاضر می نماید.

ماده ۱) تعاریف

اجلاس هی کرسی: مجامعی آکادمیک به شمار میروند که یک محقق می تواند از طریق آنها راسا و یا با وساطت دانشگاه و موسسه تحقیقی مربوط، نتیجه تلاش علمی خود را ارائه دهد و از نقدها و داوری های متخصصان عالی بهره برد. برگزاری اجلاس هی ها راهکاری مناسب برای ارزیابی تلاش های علمی و تشخیص ارزش و اعتبار حاصل از این تحقیقات می باشد. برگزاری این اجلاس هی ها صرفاً به ارائه نظریه محدود نمی شود، بلکه عرضه انواع و سطوح مختلف نوآوری، نقد و مناظره علمی را مورد توجه قرار می دهد.

نوآوری: به ارائه روشمند هرگونه نظریه، دیدگاه، رویکرد و بحث علمی جدید، در ساحات و سطوح مختلف اطلاق می‌شود.

نظریه پردازی: ارائه نظریه علمی جدید که محصول مطالعه و پژوهش روشمند و برخوردار از وجاهت و سطح علمی لازم بوده، دارای مبانی، فرضیه و دلایل کافی و ساختار علمی منطقی باشد.

نقد: استقرای مستدل، متقن و مستند مجموعه محاسن و معایب یک مکتب، نظریه یا اثر علمی در مسیر ابطال یا تکمیل آن نظریه، با رعایت ادبیات رشته علمی مربوط و منطق و اخلاق نقد که از چارچوب نظری و ساختار علمی روشن برخوردار باشد.

مناظره: به نقد رو در رو و شفاهی دو صاحب نظر درباره دو مکتب، نظریه، و... اطلاق می‌شود که از تمامی مختصات نقد علمی برخوردار باشد.

کمیته داوران و ناقدان: به مجمعی از خبرگان علمی در حوزه ای خاص اطلاق می‌شود که برای ارزیابی روشمند و علمی نظریه با پیشنهاد دستگاه پژوهشگر نظریه پرداز یا گروه علمی او و با تأیید مرکز نظریه پردازی تعیین می‌شود.

ماده (۲) اهداف و سیاست‌ها

۱. حمایت ویژه از مباحثات روشمند و قابل داوری و تبدیل آن به تجربه انباشته و جمع‌بندی شده.
۲. زمینه سازی ویژه برای نهضت تولید و عرضه نظریه در علوم مختلف.
۳. نهادینه سازی اندیشه و بیان و امکان تبادل آرای علمی با رعایت اخلاق و منطق گفتگو و قانون اساسی.
۴. کاستن از تنش ها و بحران های فرهنگی و مهار غوغاسالاری، عوام زدگی و عوام فریبی در مباحث فرهنگی، دینی علمی در سطح دانشگاه.
۵. تشویق نخبگان به ارائه نظریات پژوهشی و تولید نظریه در علوم مختلف.

ماده ۳) فواید برگزاری کرسی ها

۱. ایجاد فرصت شایسته برای طرح نظریات و نقدهای جدید در فضاهاى علمى و تخصصى.
۲. ایجاد زمینه نقد عالمانه و منصفانه دیدگاه ها و نظریات نو از سوی جامعه علمى مربوطه.
۳. رفع برخی زمینه های سوءاستفاده های سیاسى از ساحت علم و طرح مباحث تخصصى در محافل عمومى به قصد ایجاد تزلزل عقیدتى و یا تشویش اذهان عمومى.
۴. ایجاد زمینه لازم برای گسترش فرهنگ نقد و نوآوری در دانشگاه.
۵. کمک به رفع برخی گره ها و تقابلات علمى میان طیفهای فکرى (به ویژه در مناظره ها).
۶. کمک به حل مسائل و معضلات علمى و گسترش مرزهای دانش و معرفت در قلمرو مباحث قابل طرح در اجلاسیه ها، و نیز شناخت نقصها و کاستیهای علمى و مدیریتی در عرصه پژوهش.
۷. حمایت معنوى، تشویق و تکریم شخصیت‌های علمى نقاد و نظریه پرداز.
۸. کمک به شفاف سازی ظرفیتهای و ایجاد امکان شناسایی استعدادهای علمى ناشناخته و نوآوری ها و نظریه های جدید.
۹. خارج ساختن پژوهش از انزوا و حاشیه، و ایجاد زمینه جدی شدن آن در ساختار کلان مدیریتی کشور.
۱۰. کمک به استانداردسازی روشهای پژوهش، ارتقای کیفیت پروژه های تحقیقى و شفافسازی خاستگاه ها و مراجع علمى.
۱۱. فراهم سازی فرصتهای مناسب برای بهره بردارى از دستاوردهای علمى در کشور.
۱۲. افزایش رونق و نشاط علمى در کشور.

ماده ۴) خطوط مشى کلی در برگزاری کرسی ها

۱. تحفظ بر رعایت نصابنامه های علمى و فنى معتبر در ارائه نظریه و مدیریت کرسى.

۲. التزام به اخلاق پسندیده علمی در نقد و نقل آرا، اشخاص و آثار.

۳. پرهیز از ورود به نزاعهای غیرعلمی و مجادلات روزمره اجتماعی.

۴. اهتمام به روزآمدی و کارایی نظریه، نقد یا مناظره

ماده ۵) ترکیب، نحوه تشکیل و فعالیت کمیته داوران و ناقدان کرسی ها

کمیته داوران و ناقدان درباره هر نظریه، نقد، مناظره، نوآوری و آزاداندیشی به صورت جداگانه، به

پیشنهاد کمیته دانشکده طبق آیین نامه کمیته دانشکده و براساس شرایط زیر تشکیل خواهد شد:

الف) عضویت حداقل سه و حداکثر پنج تن از صاحب نظران برجسته در رشته مربوط و برخوردار از

شرایط زیر که از میان اعضا یک نفر به عنوان مدیر جلسه با رأی اکثریت انتخاب خواهد شد:

۱. داشتن تحصیلات یا مطالعات عالی دانشگاهی یا حوزوی.

۲. داشتن حداقل یک اثر علمی قابل قبول در موضوع نوآوری یا نظریه.

۳. برخورداری از صلاحیت‌های اخلاقی لازم و غیرذینفع بودن.

۴. داشتن آشنایی کافی با ضوابط و فرایند برگزاری کرسی ها.

ب) جلسات کمیته داوران برای بررسی موارد زیر و با حضور اکثریت اعضا تشکیل میگردد:

۱. بررسی و تصویب طرحنامه و تأیید صلاحیت نوآور یا نظریه پرداز.

۲. بررسی صلاحیت نقادان نظریه.

۳. تأیید صلاحیت مدیر کرسی و تعیین نحوه مدیریت علمی آن.

۴. جمع‌بندی و ارزیابی نوآوری یا نظریه در زمان برگزاری کرسی.

۵. امتیازدهی.

تبصره ۱: در صورت لزوم کمیته داوران، از صاحب نوآوری یا نظریه و ناقدان آن جهت ارائه توضیحات

تکمیلی درباره طرحنامه و توجیه درخصوص نحوه برگزاری کرسی، دعوت به عمل خواهد آورد.

تبصره ۲: کمیته داوران می تواند حین برگزاری کرسی، بدون هر گونه داوری و قضاوت، به طرح سؤالاتی از صاحب نوآوری یا نظریه مبادرت نماید.

تبصره ۳: وظیفه دبیر کمیته داوران، برگزاری نشست های کمیته، انجام رأی گیری، تهیه صورتجلسات و ابلاغ مصوبات خواهد بود.

تبصره ۴: پرداخت حقوق مادی اعضای کمیته داوران بر عهده معاونت تحقیقات و فناوری از محل بودجه اختصاصی کرسی ها خواهد بود.

ج) مرکز نظریه پردازی، نقد و مناظره پس از تعیین داوران و ناقدان کرسی موظف به پیگیری مراحل اجرایی کرسی با هماهنگی و همکاری کمیته دانشکده و ارائه گزارش به کمیته دستگاہی است.

ماده ۶) ویژگی های عمومی صاحبان کرسی های نوآوری، نظریه، نقد و مناظره

۱. داشتن تحصیلات یا مطالعات عالی حوزوی یا دانشگاهی.

۲. برخورداری از اثر علمی و رشته تحصیلی یا تحقیقاتی مرتبط با موضوع کرسی.

۳. آشنایی و اشراف به نظریات و دیدگاه های مطرح در زمینه موضوع مورد بحث.

۴. داشتن قدرت تجزیه و تحلیل علمی در رشته مورد بحث.

تبصره: به منظور تشخیص صلاحیت علمی صاحبان نوآوری یا نظریه، و نیز قابلیت نوآوری و نظریه جهت طرح در کرسی، صاحب نوآوری یا نظریه باید ابتدا طرحنامه مخصوص را تکمیل کند. پس از بررسی طرحنامه از سوی کمیته داوران و در صورت لزوم بررسی دقیق محتوای آن در نشستی متشکل از کمیته داوران و صاحب نوآوری یا نظریه، کرسی برگزار خواهد شد. شایان ذکر است، برگزاری کرسی صرفاً با امضای دو سوم اعضای کمیته داوران ممکن خواهد بود.

ماده ۷) نحوه برگزاری کرسی ها

کرسی ها بنا به نظریه، نوآوری، نقد یا مناظره بودن مطابق دستورالعمل خاص خود طبق آیین نامه کرسی های هیأت حمایت از کرسی ها برگزار می گردد.

ماده ۸) نحوه امتیاز دهی:

طبق ماده هفت آیین نامه هیات حمایت از کرسی ها، امتیازدهی کرسی ها به شرح زیر صورت خواهد گرفت:

جمع امتیازاتی که کمیته داوران طبق نمون برگ نظرخواهی معتبر به نظریه می دهند به ترتیب زیر لحاظ خواهد شد:

۱. جمع امتیاز کمیته داوران براساس نمون برگ نظرخواهی محرمانه و معتبر همراه با امضا، نمره ۱۰۰ خواهد بود.

تبصره ۲: مجموع امتیازات از سوی کمیته داوران تأیید و در قالب صورتجلسه ای به امضای اکثریت اعضای کمیته مزبور خواهد رسید.

۲. از مجموع ۱۰۰ امتیاز، درجه نوآوری یا نظریه به شرح زیر از سوی کمیته داوران اعطا خواهد شد:
الف) ۹۰ تا: ۱۰۰ عالی ب) ۷۰ تا ۹۰: خوب ج) ۵۰ تا ۷۰: متوسط د) زیر ۵۰: ضعیف

ماده ۹) نحوه تأیید و حمایت از کرسی ها

۱. پس از اعطای امتیاز از سوی کمیته داوران و تأیید سلامت برگزاری اجلاسیه کرسی و امتیازدهی، کمیته دستگاہی برگزاری کرسی های دانشگاه اصفهان برای حمایت از اجلاسیه های حائز رتبه عالی، خوب و متوسط، در سربرگهای مخصوص گواهی صادر خواهد نمود.

۲. رتبه های کسب شده در اجلاسیه ها در ارتقای اعضای هیات علمی دانشگاه حداکثر معادل یک مقاله نمایه شده بین المللی به شرح زیر محسوب خواهد شد:

- اجلاسیه های حائز رتبه عالی: ۷ امتیاز (معادل امتیاز کامل یک مقاله نمایه شده بین المللی)

- اجلاسیه های حائز رتبه خوب: ۶ امتیاز

- اجلاسیه های حائز رتبه متوسط: ۵ امتیاز

- اجلاسیه های حائز رتبه ضعیف: ۴ امتیاز

۳. از حائزین رتبه های برتر کرسی های دانشگاه در مراسم ویژه تقدیر خواهد شد.

۴. کلیه سوابق و مدارک جهت برخورداری از حمایت های هیأت حمایت از کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره و مطرح شدن در سطوح بالاتر کشوری از سوی مرکز نظریه پردازی دانشگاه به هیأت حمایت ارسال شده و تا حصول نتیجه مطلوب پیگیری خواهد شد.

۵. در صورت درخواست صاحب کرسی جهت برخورداری از امکانات، تسهیلات، فرصت مطالعاتی و... جهت تکمیل طرح و نظریه مطرح شده در کرسی، با تأیید کمیته دانشکده و کمیته دستگاہی برگزاری کرسی های دانشگاه اصفهان، درخواست مربوطه همراه با سوابق و گواهی کسب امتیاز کرسی جهت اخذ تصمیم نهایی به هیأت رئیسه دانشگاه ارسال خواهد شد.

تبصره: طبق آیین نامه کرسی های هیأت حمایت از کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره، صاحبان نوآوری و نظریه، و ناقدان آنان هنگام برگزاری جلسات کرسی ها در بیان دیدگاه های خود از آزادی کامل برخوردارند و دانشگاه موظف خواهد بود جهت تأمین امنیت و مصونیت قضایی آنان مادام که با آیین نامه برگزاری کرسی ها منطبق باشد، پیگیری کند.

ماده ۱۰) این آیین نامه در ۱۰ ماده در تاریخ ۱۳۹۰/۴/۲۷ به تصویب هیات رئیسه دانشگاه اصفهان رسید.